

2021. 2050

”SPIN-IN for Sustainability” startede en proces hos Chopar

CEO i Chopar, Tony Halkjær valgte at sige ja tak til et ”spin-in”-forløb med studerende fra de Designskolen Kolding og Aarhus Universitet.

- Vi kunne bruge SPIN-IN for Sustainability som et fint startskud til den proces, vi skulle i gang med alligevel, siger Tony Halkjær, virksomheden Chopar, i Ikast.

De studerende fik til opgave, at de over fire intense dage skulle komme med deres bud på, hvordan Chopar kunne komme i gang med at udvikle bæredygtige koncepter – herunder hvor de så Chopars udfordringer i forhold til eksempelvis materialer.

Sportstøj til events

Chopar producerer primært fritidstøj/gymnastik til eksempelvis klubber, skoler, showhold eller i forbindelse med stævner.

Det giver tit den udfordring, at tøjet kun bruges få gange, og at det ofte er forsynet med klub-

symboler eller personnavne, hvilket gør dem mindre interessante at ”arve” af en ny bruger. Hertil kommer, at sportstøjet oftest er produceret af polyester og andre blandingsprodukter, som gør det vanskeligt at genanvende i nye produkter.

FN Verdensmål og EU-direktiver som ramme

De studerende, cand. merc. Christina Holm Gundestrup Sørensen, Aarhus Universitet og cand.des. Rikke Hauge og Katrine Kjeldsen, begge Designskolen Kolding, tog udgangspunkt i kommende direktiver fra EU, der vil stille nye og større krav til blandt andet mode- og tekstil-branchen.

De satte desuden fokus på tre af FNs Verdensmål, ”Anstændige jobs og økonomisk vækst”, ”Ansvarligt forbrug og produktion” og ”Klima-indsats”.

I den rapport, som de studerende har udarbejdet, skriver de blandt andet:

”Der er mange fordele ved at omstille sin virk-

somhed mod at være mere bæredygtig. På den måde kan Chopar imødekomme de mulige udfordringer, de i en kommende fremtid kan stå overfor. Disse udfordringer kan være fremtidige krav fra Chopars kundesegment eller lovgivningsmæssige tiltag.”

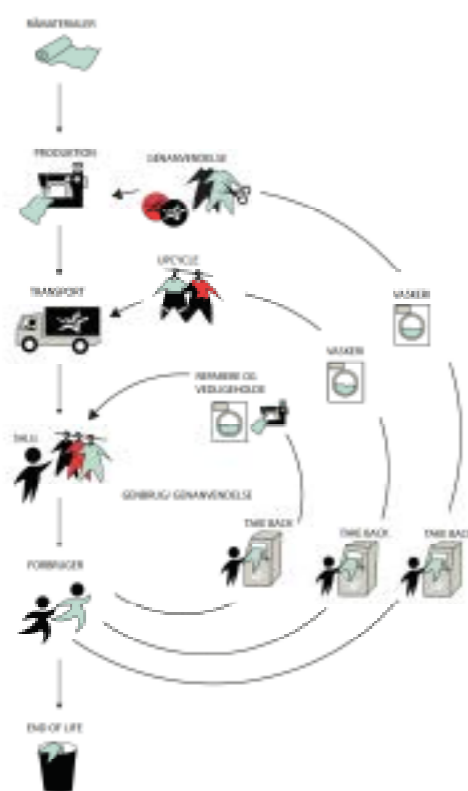
og

”Ved at påbegynde arbejdet mod en mere cirkulær økonomi nu vil Chopar som virksomhed være godt klædt på til fremtiden og de krav, der kommer, både lovgivningsmæssigt, men også kravene fra forbrugerne.”

Levetid og take-back

De studerende argumenterede i deres rapport for at give Chopars produkter længere levetid ved take-back-ordninger, som kunne udbygges med reparation/vedligehold, upcycling eller genanvendelse.

Desuden kom de med flere bud på at anvende genanvendt polyamid eller polyester fremstillet på blandt andet genanvendte plast-flasker.

I rapporten gennemgik de studerende desuden de kendte certifikater, der kunne være relevante for Chopar.

Retur i kredsløbet

De studerende anslog også, at Chopar årligt kunne spare produktionen af 50.000 ny-producerede dragter, hvis en tredjedel af de omkring 150.000, der produceres om året, blev returneret og genanvendt.”

Herudover anviste de studerende mulige løsninger omkring take back herunder en række bud på leasing og ”pre-owned”.

Masser af vilje og hjerte

For Tony Halkjær blev SPIN-IN en god anledning til at starte en proces.

- Langt fra alle ideer var umiddelbart til at omsætte, men de studerende kommer med en masse vilje og hjerte, og det kan vi sagtens bruge til noget, siger han.

Han anerkender, at de unge ikke har muligheden for at have den økonomiske indsigt, hverken i en specifik virksomhed eller kommer med så meget erfaring med generel virksomhedsdrift.

- Vores udfordring er jo, at hvis vi skal tage tøjet retur og omsy det, bliver det måske fire gange så dyrt som nyt tøj, siger Tony Halkjær, der finder det usandsynligt, at ”brugt” tøj skal kunne hente så høj en merpris.

360 graders tjek

For Tony Halkjær satte de studerende gang i processen med at anskue bæredygtighed fra en virksomheds perspektiv.

- Vi fik startet en proces, hvor vi er begyndt at lave et 360 graders tjek på vores produktion, med alt hvad det indebærer fra design over produktion til takeback-ordning og et samlet kig på virksomhedens CO2-fodaftryk, fortæller han.

Det er ikke fordi, virksomhedens kunder endnu er dér, hvor de kræver det af Chopar, så der er endnu ikke nogen egentlig værdi i det.

- Dét, at vi ved det, gør os jo ikke mindre CO2-forbrugende, men vi begynder at kunne se, hvor det er, vi kan gøre den største forskel, når vi gør en indsats, siger han.

I forvejen vælger Chopar at producere i Polen

og Ukraine for blandt andet at reducere klima-belastningen ved transport i forhold til til en produktion, der givetvis kunne være billigere i Østen.

Kommer ikke udenom det

Men selv om analyser og eventuel certificering ikke giver nogen reduktion umiddelbart, er dokumentationen alligevel vigtig.

- Hvis vi skal bruge en mere cirkulær økonomi i vores markedsføring, er vi også nødt til at kunne dokumentere det. Det betyder også, at

der måske skal bruges kræfter – og penge – på at certificere produktions-leddene, siger han.

Chopar har til en start nu gang i at certificere alle metervarer. Fokus er dér, hvor virksomheden har den største produktionsvolumen, for her vil en indsats batte mest.

Ud over, at de studerende har bidraget til at starte en proces, ser Tony Halkjær det som vigtigt, at virksomheden bidrager til at give de unge en mulighed for at blive klogere i processen med virksomhederne.

CHOPAR A/S blev grundlagt i 1989 og er i dag den førende samarbejdspartner for gymnastikforeninger og efterskoler i hele Norden. Chopar producerer og sælger gymnastiktøj, rotøj, teamwear og sportswear til bl.a. de danske gymnastik-landshold, DGI's Verdenshold, TeamGym-landsholdene i Norge og Tyskland, samt et væld af konkurrencehold, foreningshold, efterskoler og landsdelshold. Virksomheden har i Ikast, hvor 25 medarbejdere er beskæftiget. Her bliver mønstrene lavet, specialdesigns bliver gjort til virkelighed og alle varer bliver udsendt herfra. Produktionen foregår på systuer i Polen og Ukraine.

SPIN-IN FOR SUSTAINABILITY

Virksomheder i livsstils- og designindustrien kæmper, ligesom mange andre, med at integrere innovative og bæredygtige fremgangsmåder og løsninger. Det kan kræve ekspert-hjælp og -vejledning. Eller måske er der blot brug et lille skub til at komme i gang med at arbejde med bæredygtighed eller øge den indsats, der allerede er igangsat.

Lifestyle & Design Cluster har i samarbejde med fire vidensinstitutioner; Aarhus Universitet, Designskolen Kolding, Syddansk Universitet og Det Kongelige Akademi, udviklet konceptet til SPIN-IN for Sustainability. Projektet henvender sig til virksomheder inden for livsstils- og designbranchen, der ønsker at arbejde med en konkret og aktuel udfordring inden for bæredygtighed, eller som ønsker at videreudvikle deres bæredygtighedsdagsorden generelt.

I SPIN-IN for Sustainability matches en virksomhed med en konkret og velformuleret bæredygtighedsudfordring med et dedikeret

tværfagligt talent-team bestående af internationale kandidatstuderende/nyslåede dimittender fra de fire ovennævnte uddannelsesinstitutioner. Studenter-teamet kobles til virksomheden i en kort periode og kommer med et løsningsforslag.

Udfordringerne har en forankring i FN's mål for bæredygtig udvikling og løber enten i 4 dage (kort sprint, foregår i virksomheden) eller 4 uger (lang sprint, foregår primært online).

Projektet har kørt med stor succes siden 2019, og vi har gennemført tre succesfulde års sprints med 15+ danske virksomheder og 70+ danske og internationale studerende, primært med fokus på bæredygtighed, men i øjeblikket udforskes også udfordringer med digitalisering og cirkularitet sideløbende.

Igen i 2022 iværksætter Lifestyle & Design Cluster SPIN-IN-forløb i samarbejde med vidensinstitutionerne.